Lietas arhīva Nr. A42-01285-20/3
ECLI:LV:ADRJRIT:2020:1216.A420128520.2.S

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2020.gada 16.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese M. Miķelsone,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA "Riga Pictures Company" pieteikuma par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes 2019.gada 12.decembra lēmuma Nr.231 atcelšanu daļā, ar kuru nolemts konkursu par programmas veidošanu, nodrošinot Latvijas sabiedrības ilgtspējas stiprināšanu, izbeigt bez rezultātiem un lemt par atkārtota konkursa izsludināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar 2019.gada 20.novembra lēmumu Nr.221 Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (turpmāk – Padome) izsludināja konkursu "Par komerciālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu tiesībām izplatīt televīzijas programmas zemes apraidē ciparu formātā neaizsargāta jeb nekodēta pakalpojuma veidā (bez maksas) visā Latvijas teritorijā 2020. un 2021.gadā" (turpmāk – Konkurss).

Pieteicēja iesniedza iesniegumu par dalību Konkursa daļā (*lietas 65.–96.lapa*) par programmas veidošanu tematikā "Latvijas sabiedrības ilgtspējas stiprināšana" (*lietas 97.lapa*).

[2] Ar Padomes 2019.gada 12.decembra lēmumu Nr.231 (turpmāk – Lēmums) nolemts Konkursu daļā par programmas veidošanu, nodrošinot Latvijas sabiedrības ilgtspējas stiprināšanu, izbeigt bez rezultātiem un lemt par atkārtota konkursa izsludināšanu (*lietas 9.–15.lapa*). Lēmums minētajā daļā pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Pieteicējas televīzijas programmas satura koncepcija kopumā un tās atbilstība tematikai par atbilstošu ir uzskatāma daļēji. Pieteicēja piedāvā nelielu oriģinālsatura īpatsvaru dienā, koncepcija kopumā nav paredzēta bērnu un jauniešu auditorijai, tā nerada pārliecību par spēcīgas, izglītojošas un uz Latvijas sabiedrības attīstību orientētas programmas izveidi, kā arī nerada pārliecību, ka tiks sasniegti sabiedrības ilgtspējas stiprināšanas mērķi. Pastāv risks, ka izklaides saturs dominē pār informatīvo un izglītojošo saturu.

[2.2] Satura pieejamību un saglabāšanu digitālajā vidē pieteicēja paredz nodrošināt, izplatot programmas saturu internēta vietnē *www.tvizklaide.lv* un lineārajā apraidē, kā arī piedāvājot raidījumu fragmentus. Labākie fragmenti tiks publicēti sadarbības partnera internēta vietnē *www.xtv.lv*, kā arī populārākajos sociālajos tīklos. Kopumā iesniegtā koncepcija nerada pārliecību par plašu auditorijas sasniedzamību digitālajā vidē.

[2.3] Programmas raidlaiks paredzēts ne mazāks par 24 stundas diennaktī un tās pamatvaloda – latviešu valoda. Programmu veido tikai vietējais saturs. Uzņēmējdarbības plāns rada bažas par spēju īstenot Konkursā iesniegto plānu.

Pieteicējas finansiālā kapacitāte ir vidēja. Piedāvājums nerada pārliecību par kvalitatīvas programmas veidošanu ilgterminā.

[3] Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par Lēmuma attiecīgajā daļā atcelšanu (*lietas 3.–7.lapa*). Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Padome nav izvērtējusi pieteicējas piedāvājumu atbilstoši Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 62.panta otrajai daļai un Konkursa nolikumam, kā arī bez objektīva pamata izbeigusi Konkursu attiecīgajā daļā.

[3.2] Padome bez jebkāda pamata ir secinājusi, ka pieteicējas piedāvātā programma nesatur raidījumus, kas adresēti bērnu un jauniešu auditorijai. Pieteicējas piedāvātais saturs iekļauj trīs raidījumus bērniem un jauniešiem: futbola sacensības visai ģimenei "Iesit zvaigznei", finansiāli izglītojošs un informatīvs raidījums par bērnu izglītošanu finanšu jautājumos – "Mammu, iedod naudu!", kā arī visām paaudzēm pazīstamais raidījums ar bērnu un jauniešu vistiešāko iesaisti – "Uzmini nu!".

Padome izdarījusi subjektīvi neskaidrus, konceptuāli nepareizus secinājumus, turklāt, tie izdarīti, neievērojot vienlīdzības principu, proti, citiem pretendentiem par atbilstošiem atzīti tādi raidījumi, kuri nemaz tieši nav piemēroti bērnu/jauniešu auditorijai.

[3.3] Padome nepamatoti konstatējusi, ka pieteicējas piedāvātajā programmā dominē izklaides saturs. No 20 pieteicējas norādītajiem raidījumiem 70 % jeb 14 raidījumi ir informatīvi izglītojoši, bet tikai seši – izklaidējoši.

[3.4] Izvērtējot finansiālo kapacitāti, Padome pieteicēju ir salīdzinājusi ar Vislatvijas apraidē esošām televīzijām, kas virszemes pārklājumā strādā jau 4–5 gadus, kamēr pieteicēja ir savas darbības sākuma stadijā un tādējādi nevar nodrošināt tik lielu finansiālo kapacitāti šajā posmā. Turklāt pieteicējas piedāvātās programmas prezentācijas laikā neviens no Padomes locekļiem pieteicējas pārstāvei neuzdeva nevienu jautājumu par finanšu kapacitāti un tā skaidrojumu.

[3.5] Bažas par Padomes vērtējumu rada arī punktu vērtējuma kopsumma. Pieteicējai tika piešķirti tikpat punkti, cik pretendentam (SIA "Latgales

Reģionālā Televīzija"), kas līdz šim bijis tikai kā atsevišķu projektu īstenotājs un par kura spēju sniegt Konkursā norādītos pakalpojumus varētu pastāvēt pamatotas bažas.

[3.6] Lēmums ir klaji pretējs sabiedrības interesēm stiprināt vietējo, pašmāju saturu. Tieši vietējais, pašmāju izklaides saturs valsts valodā ir vismazāk pārstāvētais un atrodas nomācošā mazākumā, salīdzinot ar kaimiņvalsts izklaides saturu.

[4] Administratīvajā rajona tiesā saņemtajā rakstveida paskaidrojumā Padome pieteikumu neatzīst un uzskata to par nepamatotu, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem, papildus norādot turpmāk minēto (*lietas 28.–33.lapa*).

[4.1] Padome pieteicējas piedāvājumu vērtēja pēc stingri noteiktiem kritērijiem kopsakarā ar Konkursa mērķi un uzdevumu, noskaidrojot, vai pieteicēja vislabāk spēs nodrošināt Konkursa nolikuma 1.3.apakšpunktā noteiktā mērķa sasniegšanu.

Padome, ņemot vērā Konkursa attiecīgajā daļā noteikto vidējo vērtējumu – pieteicējai 46 punkti un SIA "Latgales Reģionālā Televīzija" 45 punkti, kas veido mazāku punktu skaitu, nekā puse no maksimāli iegūstamo punktu skaita, – nevarēja konstatēt, ka minētie pretendenti vislabāk spēs nodrošināt Konkursa nolikuma 1.3.apakšpunktā noteiktā mērķa sasniegšanu.

[4.2] Konkurss daļā par programmas veidošanu tematikā "Latvijas sabiedrības ilgtspējas stiprināšana" bija īpaši mērķēta uz bērnu un jauniešu auditoriju. Tātad programmā kopumā bija jāspēj atainot saturu, kas orientēts uz bērnu un jauniešu auditoriju un kas veicina Latvijas sabiedrības attīstību. Pieteicējas programmas koncepcija kopumā nav paredzēta bērnu un jauniešu auditorijai.

[4.3] Padome, vērtējot pieteicējas finansiālo kapacitāti atbilstoši Konkursa nolikuma 5.1.2.6. un 6.3.11.apakšpunktam, ņēma vērā pieteicējas 2018.gada pārskatu un 2019.gada operatīvo bilanci, konstatējot negatīvu pašu kapitālu, kas cita starpā norāda uz vidēju finansiālo kapacitāti, kas savukārt neradīja pārliecību par kvalitatīvas programmas veidošanas iespēju ilgterminā. Vienlaikus pieteicējas programmas veidošanai nepieciešamā finansējuma pamatā ir līdzekļi no piesaistītajiem sponsoriem. Šis apstāklis norāda uz finansējuma neprognozējamības un satura ietekmēšanas risku. Redakcionālās neatkarības princips ir viens no būtiskākajiem sabiedrības demokrātisko vajadzību un kvalitatīva un daudzveidīga satura nodrošināšanā.

[4.4] Attiecībā uz pieteicējas uzsvērto vietējā izklaides žanra nozīmību konkurencē ar kaimiņvalstu piedāvāto izklaides saturu, norādāms, ka vietējais izklaides žanrs ir ļoti nozīmīgs Latvijas informatīvajā telpā, tomēr, vērtējot pieteicējas piedāvājumu Konkursam, izšķiroša nozīme bija piedāvājuma kvalitātei.

[5] Pieteicēja iesniegtajos papildu paskaidrojumos norāda turpmāk minēto (*lietas 138.– 140.lapa*).

[5.1] Pēc Konkursa attiecīgajā daļā izbeigšanas bez rezultāta Padome vēl divas reizes izsludināja konkursu par programmas veidošanu izplati?s? anai bezmaksas zemes apraide?, aizpildot bri?vo programmas vietu, ar tādu pašu tematisko iedali?jumu kā Konkursā – "Latvijas sabiedri?bas ilgtspe?jas stiprina?s?ana". Vienlaikus abos atkārtotajos konkursos pretendentiem izvirzītās prasības tika mainītas, tostarp izslēdzot kritēriju, ka programmai ir jābūt vērstai arī uz bērnu un jauniešu auditoriju, savukārt, nosakot principiāli citādu uzstādījumu, ka jārada arī informatīvi analītisks un pētniecisks saturs. Abi konkursi izbeigti bez rezultāta.

Ar šādu nekonsekventu pieeju Padome demonstrē savu vīziju, kāda programma būtu nepieciešama, lai sasniegtu Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālajā stratēģijā 2018.–2022.gadam izvirzītos mērķus, trūkumu.

[5.2] Kvalitatīvi izklaidējoši raidījumi ir iztrūkstošā niša starp pārējiem zemes apraidē raidošajiem kanāliem. Izklaides saturs, kas veidots Latvijā, latviešu valodā, ievērojot latviskās dzīvesziņas sniegto, no iepirktā ārvalstu izklaides satura atšķirīgo, pienesumu, kļūst par lielisku papildinājumu tik nozīmīgajai latviskajai kultūras un informatīvajai videi medijos, veicinot kopējo Latvijas mediju latviešu valodā patēriņu visā Latvijas teritorijā, latviskās kultūrtelpas noturību, kā arī imunitāti pret apšaubāmas kvalitātes informāciju. Šos apstākļus Padome vai nu neizprot vai ignorē.

Vienlaikus uzsverams, ka pieteicējas veidotajā televīzijas kanālā iTV izklaides žanrs dominē tikai nepilnus 40 %.

[5.3] Saskaņā ar likuma "Grozījumi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā", kas pieņemts 2018.gada 20.jūnijā, anotāciju, lai organizētu galalietotājiem bez maksas zemes apraidē ciparformātā izplatāmo televīzijas programmu sarakstā iekļauto programmu izplatīšanu ar zemes raidītājiem, no valsts budžeta nepieciešami bija 1 800 000 *euro* gadā, kas jau ir apmaksāti, un līdz ar to atlikusī brīvā frekvence ~ 300 000 *euro* vērtībā netiek izmantota.

[5.4] Var pieņemt, ka šobrīd spēkā esošais regulējums ir pārāk vispārīgs, lai izvairītos no subjektīvisma Padomes lēmumu pieņemšanā, kā arī nodrošinātu godīgu konkurenci. Tomēr Padome nav tiesīga tai piešķirto brīvību izmantot ļaunprātīgi, kā pamatojumu nelabvēlīgam administratīvajam aktam norādot nepamatotus un pat savstarpēji pretrunīgus secinājumus, kā arī diskriminējot pieteicēju attiecībā pret citiem pretendentiem.

[5.5] Padome nav radusi iespēju iepazīties ar pieteicējas televīzijas iTV studiju klātienē, lai gan 2019.gada maijā/jūnijā tas bija iecerēts.

[5.6] Padome, pieņemot Lēmumu, pārkāpa Administratīvā procesa likuma 9.pantā ietverto patvaļas aizlieguma principu. Lēmums nav pamatots ar faktiem, kuri ir nepieciešami lēmuma pieņemšanai, un no tiem izrietošiem objektīviem un racionāliem juridiskiem apsvērumiem.

[6] Administratīvā procesa likuma 112.^{1} panta pirmā daļa noteic, ka administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja likumā nav noteikts citādi. Savukārt minētā panta ceturtā daļa noteic, ka tiesa lietu mutvārdu procesā tiesas sēdē izskata, ja pirmās instances tiesai to lūdzis pieteicējs.

Ievērojot to, ka pieteicēja, pamatojoties uz Ministru kabineta 2020.gada 6.novembra rīkojumu Nr.655 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu", ir lūgusi lietu izskatīt rakstveida procesā, tiesa atbilstoši minētajām tiesību normām lietu izskata rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[7] Lietā ir strīds par to, vai Padome pamatoti pieņēma lēmumu Konkursu daļā izbeigt bez rezultātiem, tādējādi noraidot pieteicējas pieteikumu un nepiešķirot nevienam pretendentam uzvaru Konkursa attiecīgajā daļā.

[8] Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma pārejas noteikumu 35.^{1} punkts noteic, ka līdz 2019.gada 31.decembrim Padome organizē no 2020.gada 1.janvāra galalietotājiem bez maksas zemes apraidē ciparformātā izplatāmo televīzijas programmu sarakstā iekļauto programmu izplatīšanu, piemērojot tostarp 61.panta noteikumus redakcijā, kas stāsies spēkā 2020.gada 1.janvārī.

Minētā likuma 61.panta otrā daļa (*spēkā no 2020.gada 1.janvāra*) noteic, ka, ja tīklā, kurā notiek bezmaksas televīzijas programmu izplatīšana ar zemes raidītājiem, ir brīvas televīzijas programmu vietas, Padome, nodrošinot informācijas pieejamību sabiedrībai, ir tiesīga brīvās televīzijas programmu vietas aizpildīt ar atklātā, pārredzamā, taisnīgā, efektīvā, vienlīdzību un konkurenci nodrošinošā un nediskriminējošā konkursa procedūrā izraudzītām komerciālo elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmām, slēdzot licences līgumus ar elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem par šo programmu izplatīšanu. Organizējot konkursu, priekšroka dodama tādām elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmām, kuras nodrošina, ka vismaz 20 procentus

no nedēļas raidlaika aizņem Eiropas audiovizuālie darbi, kas sākotnēji veidoti latviešu valodā. Padome konkursa nolikumā var paredzēt arī citus kritērijus, kuri nodrošina sabiedrības demokrātiskās, sociālās un kultūras vajadzības. Par šo programmu izplatīšanu tiek slēgts licences līgums uz laiku, kas nepārsniedz piecus saimnieciskos gadus. Padome katru gadu, apspriežoties ar Padomes konsultatīvo padomi, izvērtē, vai bezmaksas zemes apraidē izplatītā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa programma atbilst šā panta un konkursa nolikuma nosacījumiem.

Secināms, ka likumdevējs Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā ir izvirzījis noteikumus, kas jāievēro, īstenojot šajā pantā paredzēto konkursu. Proti, konkursa procedūrai jābūt atklātai, pārredzamai, taisnīgai, efektīvai, vienlīdzību un konkurenci nodrošinošai un nediskriminējošai. Vienlaikus Padomei paredzēta rīcības brīvība citu konkursa kritēriju, cik tālu tie nodrošina sabiedrības demokrātiskās, sociālās un kultūras vajadzības, noteikšanā. Precīzāka kārtība, kādā īstenojams minētais konkurss un kādu lēmumu konkursa procedūras rezultātā Padome ir tiesīga pieņemt, likumā nav noteikta.

Ievērojot minēto, tiesa šīs lietas ietvaros izvērtēs Konkursa (t.sk, pretendentu izvērtēšanas) procedūras tiesiskumu un to, vai Padome nav pieļāvusi rīcības brīvības izmantošanas kļūdas.

Vienlaikus norādāms, ka tiesas kompetencē neietilpst lietderības apsvērumu izdarīšana iestādes vietā. Tiesai iejaucoties šajos procesos, tiktu pārkāpts varas dalīšanas princips.

[9] Atbilstoši Konkursa nolikuma 1.3. un 1.5.apakšpunktam Konkursa mērķis ir nodot komerciālajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem tiesības izplatīt televīzijas programmas brīvajās vietās bezmaksas zemes apraidē visā Latvijas teritorijā 2020. un 2021.gadā, lai nodrošinātu sabiedrības demokrātiskās, sociālās un kultūras vajadzības un sekmētu kvalitatīva un daudzveidīga satura veidošanu, saglabāšanu un pieejamību. Savukārt Konkursa uzdevums ir veikt pretendentu iesniegto pieteikumu izvērtēšanu un izvēlēties elektroniskos plašsaziņas līdzekļus – televīzijas programmas veidotājus –, kas vislabāk spēs nodrošināt Konkursa mērķa sasniegšanu.

Pieteicēja iesniedza iesniegumu par dalību Konkursa daļā, kuras priekšmets noteikts nolikuma 3.1.3.apakšpunktā – programmas veidošana izplatīšanai bezmaksas zemes apraidē, aizpildot brīvās programmu vietas tematikā "Latvijas sabiedrības ilgtspējas stiprināšana". Minētais apakšpunkts noteic, ka uz Konkursa minēto daļu pretendē elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, kas veido programmu ar informatīvi izglītojošu un izklaidējošu saturu, kas orientēts arī uz bērnu un jauniešu auditoriju un kas veicina Latvijas sabiedrības attīstību, piemēram, iedzīvotāju uzņēmību, sekmējot uzņēmējdarbību, radošumu, un Latvijas kā labklājības valsts attīstību kopumā.

No minētā Konkursa nolikuma apakšpunkta izriet priekšnoteikumi, kādiem jāatbilst programmai konkrētajā tematikā. Proti, tai jābūt ar informatīvi izglītojošu un izklaidējošu saturu, tai jābūt orientētai arī uz bērnu un jauniešu auditoriju, kā arī tai jāveicina Latvijas sabiedrības attīstība.

Konkursa nolikuma 5.1.apakšpunkts noteic, kāds ir pretendentu iesniedzamā piedāvājuma sastāvs – iesniegums, kā arī prasītā informācija un informāciju apliecinoši dokumenti un materiāli. Savukārt minētā nolikuma 6.3.apakšpunkts noteic kritērijus, atbilstoši kuriem Padome vērtē pretendenta piedāvājuma kvalitāti: 6.3.1. televīzijas programmas satura koncepcija kopumā un tās atbilstība tematikai, uz kuru ir pieteicies pretendents. Bez minētā augstāks vērtējums tiks dots tam pretendentam, kura veidotajā programmā būs lielāks oriģinālsatura īpatsvars (0–20 punkti); 6.3.2. kā tiks nodrošināta satura pieejamība un saglabāšana digitālajā vidē (0–5 punkti); 6.3.3. vai un kā tiks sasniegta bērnu un jauniešu auditorija (0–5 punkti); 6.3.4. vai un kā tiks sasniegta Latvijas diaspora ārvalstīs (0–5 punkti); 6.3.5. kā tiks nodrošināta auditorijas iesaiste un atgriezeniskās saites veidošana (0–5 punkti); 6.3.6. programmas divu nedēļu plāns (tīkls) un apliecinājums par tā atbilstību Nolikuma 1.9.2. un 1.9.3.punktam (0–10 punkti); 6.3.7. programmas un tās ietvaros veidota satura aptveramība (0–10); 6.3.8. sasniedzamā auditorija (0–10 punkti); 6.3.9. pretendenta pieredze televīzijas programmu veidošanā un izplatīšanā (0–5 punkti); 6.3.10. programmā ietveramo raidījumu vizuālais noformējums un kvalitāte (0–5 punkti); 6.3.11. finansiālā kapacitāte, tostarp ņemot vērā nolikuma 5.1.2.6.apakšpunktā minēto iesniedzamo informāciju (0–10 punkti); 6.3.12. pretendenta tehnoloģiskais nodrošinājums (0–10 punkti).

Saskaņā ar Konkursa nolikuma 6.5.apakšpunktu par Konkursa uzvarētāju (katrai brīvajai programmas vietai bezmaksas zemes apraidē) tiek noteikts pretendents, kura iesniegtais piedāvājums kopsummā ieguvis vislielāko punktu skaitu (Padomes locekļu vērtējumu kopsumma dalīta ar vērtēšanā piedalījušos Padomes locekļu skaitu ar precizitāti divi cipari aiz komata). Konkursā maksimāli iegūstamais punktu skaits ir 100 punkti.

Vienlaikus atbilstoši Konkursa nolikuma 6.6.apakšpunktam Padome var pieņemt lēmumu izbeigt Konkursu bez rezultātiem pilnībā vai tā daļā un lemt par atkārtota konkursa izsludināšanu (*lietas 17.–23.lapa*).

No minētā regulējuma izriet, ka, pieņemot lēmumu par konkursa rezultātiem, ir jāveic pretendentu iesniegto piedāvājumu, kuri iesniegti atbilstoši Konkursa nolikuma 5.1.apakšpunktam, kvalitātes izvērtējums atbilstoši noteiktajiem kritērijiem. Konkursa attiecīgajā daļā uzvar pretendents, kura vērtēšanas rezultātā iegūtais punktu skaits ir lielāks par citu pretendentu punktu skaitu. Vienlaikus Padome var pieņemt lēmumu Konkursu kādā daļā izbeigt.

[10] Izvērtējot Padomes noteiktos kritērijus Konkursa nolikumā, tiesa secina, ka tie nav pretrunā Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 61.panta otrajai daļai un tie ir saskanīgi ar Konkursa noteikto mērķi, uzdevumu un priekšmetu.

[11] Turpmāk tiesa izvērtēs pieteicējas argumentus, pamatojoties uz kuriem tā Lēmumu attiecīgajā daļā uzskata par prettiesisku.

[11.1] Pieteicēja norāda, ka atbilstoši Konkursa kopējai koncepcijai no Padomes nav bijis uzstādījums tikai par bērnu un jauniešu raidījumiem. Vienlaikus pieteicēja piedāvā trīs raidījumus bērniem un jauniešiem.

Kā izriet no lietas materiāliem, Padome nenoliedz, ka atsevišķi raidījumi paredzēti bērniem un jauniešiem, vienlaikus atzīstot, ka pieteicējas koncepcija kopumā nav paredzēta bērnu un jauniešu auditorijai, jo mērķauditorija ir cita (*lietas 38., 48., 58.lapa*).

Tiesa šādu Padomes viedokli atzīst par pamatotu.

Kā izriet no Konkursa nolikuma 3.1.3.apakšpunktā noteiktajiem priekšnoteikumiem, programmas saturam jābūt orientētam arī uz bērnu un jauniešu auditoriju. Tātad piedāvātajam programmas saturam kopumā jābūt paredzētam bērniem un jauniešiem.

Kā pieteicējas pārstāve norādīja Padomes 2019.gada 11.decembra sēdē, pieteicējas programmas plānotā mērķauditorija ir +25, ir raidījumi ģimenēm, īpaši bērniem un jauniešiem nav (*lietas 133.lapa*).

Arī pieteicējas Konkursā iesniegtajā programmas saturiskās koncepcijas aprakstā norādīts, ka pieteicēja savas programmas konceptā vismaz šobrīd neakcentē atsevišķu projektu realizēšanu tikai bērnu vai tikai pusaudžu auditorijai, bet projektus veido ar ideju par ģimenisku vērtību popularizēšanu, veselīgas ģimenes vides, savstarpējo attiecību veidošanu, aicinot ģimenisku (tostarp visu paaudžu) iesaisti un līdzdarbošanos projektos (*lietas 75.lapa*).

Tāpat iepazīstoties ar pieteicējas piedāvāto raidījumu anotācijām (*lietas 67.–78.lapa*), konstatējams, ka lielākā daļa raidījumu nav paredzēta bērnu un jauniešu auditorijai vai nav tiem saistoši, proti, raidījumi "Būsim pazīstami un veseli", "Rokijs LV", "Centrālie draugi", "Kā ēdot notievēt?!", "Kā pareizi lāpīties", "Vīrs apģērbj sievu", "Auto play", "Gultā ar bosu", "Kurš spēs apprecēt Madaru?", "Temīda brillēs", "Vangoga auss", "Aizved mammu atpūsties!", "Horoskopi", "Paķer savējo!".

Divi no Padomes locekļiem pieteicējai individuālās vērtēšanas lapas sadaļā "Vai un kā tiks sasniegta bērnu un jauniešu auditorija", kuras atbilstībai maksimālais punktu skaits bija 5 punkti, ir piešķīruši 2 punktus (norādot, ka mērķauditorija ir 25+, atsevišķi raidījumi bērniem), tātad ievērojot pieteicējas

norādīto par atsevišķiem raidījumiem bērniem un jauniešiem, savukārt viens Padomes loceklis – 0 punktus (*lietas 38., 48., 58.lapa*).

Attiecībā uz pieteicējas norādīto, ka Padome nav ievērojusi vienlīdzības principu, proti, citiem pretendentiem par atbilstošiem atzīti tādi raidījumi, kuri nemaz tieši nav piemēroti bērnu un jauniešu auditorijai, norādāms turpmāk minētais.

Kā izriet no lietas materiāliem, uz tiesībām veidot programmu tematikā "Latvijas sabiedrības ilgtspējas stiprināšana" pretendēja tikai divi kandidāti – pieteicēja un SIA "Latgales Reģionālā Televīzija" (*lietas 132.–134.lapa*).

SIA "Latgales Reģionālā Televīzija" individuālās vērtēšanas lapas sadaļā "Vai un kā tiks sasniegta bērnu un jauniešu auditorija" Padomes locekļi piešķīra 1, 2 un 2 punktus, piezīmēs norādot, ka pretendents paredz vienu raidījumu bērniem (*lietas 40., 50., 60.lapa*).

Savukārt pārējo pretendentu, kas pieteikušies uz programmu veidošanu pārējās Konkursa tematikās, pieteikumu vērtējumu salīdzināt ar pieteicējas nav pamata, it īpaši ņemot vērā, ka Konkursa nolikumā attiecībā uz programmu saturu pārējās tematikās nav ietverts priekšnoteikums par orientēšanos uz bērnu un jauniešu auditoriju.

Līdz ar to tiesa nekonstatē, ka būtu pieļauts vienlīdzības principa pārkāpums.

[11.2] Pieteicēja norāda, ka Padome nepamatoti konstatējusi, ka pieteicējas piedāvātajā programmā dominē izklaides saturs. No 20 pieteicējas norādītajiem raidījumiem 70 % jeb 14 raidījumi ir informatīvi izglītojoši, bet tikai seši – izklaidējoši.

Kā izriet no pieteicējas piedāvāto raidījumu anotācijām (*lietas 67.–78.lapa*), tie pozicionēti kā izklaidējoši vai izklaidējoši izglītojoši. Tiesa neapšauba, ka izklaidējoši raidījumi var būt arī izziņu veicinoši un izglītojoši, tomēr svarīgi, lai izklaidējošais saturs nedominētu pār izglītojošo. Konkrētajā gadījumā tiesa secina, ka Padome pamatoti pieteicējas piedāvātajā programmā šādu risku ir konstatējusi.

Secinot minēto, tiesa ņēma vērā tostarp pieteicējas programmas saturiskās koncepcijas aprakstā norādīto, ka pieteicējas kanāls ir izklaidējoši informatīvs, tā misija ir būt nišas televīzijas kanālam un kļūt par vienu no vietējā satura televīzijas zīmoliem, piedāvājot izklaidējoši informatīvu saturu. Tāpat norādīts, ka kanāla informācija tiek pasniegta izklaidējoši – izklaidējoši informatīvi, izklaidējoši izglītojoši, izklaidējoši analītiski, izklaidējoši rosinoši, izklaidējoši skumdinoši. iTV atšifrējas kā "Īstas izklaides televīzija". Vienlaikus norādīts, ka kanāla veidotājai /pers. L/ ir gadu desmitu garumā profesionāli noslīpēta pieredze tieši izklaidējošu programmu un šovu veidošanā (*lietas 66.lapa*). Arī Padomes 2020.gada 11.decembra sēdē pieteicējas pārstāve norādīja, ka pieteicējas kanāls ir izklaides televīzija (*lietas 133.lapa*).

No minētā secināms, ka pieteicēja savu televīziju pasniedz kā izklaides televīziju, kas primāri piedāvā izklaidējoša satura programmu. Vienlaikus no pieteicējas iesniegtā piedāvājuma un lietas ietvaros paskaidrotā nav gūstama pārliecība, ka raidījumos ietvertais izglītojošais saturs kopumā būtu līdzvērtīgs izklaides saturam.

Tiesa uzsver, ka viens no Konkursa nolikumā ietvertajiem konkrētās programmas atbilstības priekšnoteikumiem ir tas, ka tai jābūt ar informatīvi izglītojošu un izklaidējošu saturu. Tātad saturam jābūt izveidotam tā, lai tas būtu sabalansēts atbilstoši minētajam. Pieteicējas iesniegtais piedāvājums, kā to pamatoti atzinusi Padome, nerada pārliecību par spēcīgas, izglītojošas programmas izveidi daļā.

[11.3] Pieteicēja norāda, ka Padome to ir salīdzinājusi ar Vislatvijas apraidē esošām televīzijām, kas virszemes pārklājumā strādā jau 4–5 gadus, kamēr pieteicēja ir savas darbības sākuma stadijā un tādējādi nevar nodrošināt tik lielu finansiālo kapacitāti šajā posmā.

Padome, vērtējot pieteicējas finansiālo kapacitāti, ņēma vērā 2018.gada pārskatu un 2019.gada operatīvo bilanci, konstatējot negatīvu pašu kapitālu, kas cita starpā norādīja uz vidēju finansiālo kapacitāti, kas savukārt neradīja pārliecību par kvalitatīvas programmas veidošanas iespēju ilgtermiņā. Vienlaikus Padome ņēma vērā, ka, programmas veidošanai tiek piesaistīti sponsori. Šis apstāklis norāda uz finansējuma neprognozējamības un satura ietekmēšanas risku.

Atbilstoši pieteikuma individuālās vērtēšanas lapai sadaļā "Finansiālā kapacitāte, tostarp ņemot vērā iesniegto informāciju par to, ka pretendents nav uzskatāms par grūtībās nonākušu uzņēmēju", kuras atbilstībai maksimālais punktu skaits bija 10 punkti, pieteicējai Padomes locekļi piešķīra 4, 5 un 4 punktus (*lietas 39., 49., 59.lapa*).

Tiesa kopumā pievienojas Padomes secinājumiem.

No pieteicējas gada pārskata par periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz 2018.gada 31.decembrim secināms, ka pārskata gada peļņa bija 1280 *euro* (*lietas 89.lapa*). Savukārt kā izriet no pieteicējas peļņas vai zaudējumu aprēķina 2019.gada 10 mēnešos, pieteicējai attiecīgajā laika posmā bija zaudējumi – 17 097 *euro* (*lietas 92.lapa*). Pieteicēja norāda, ka tās tekošie zaudējumi rodas no līdzekļu ieguldījumiem ražošanā – raidījumu veidošanā. Šīs izmaksas ar laiku tiek pārceltas nemateriālajos ieguldījumos. Ieguldījumu rezultātā veidojas aktīvi, kas spēj ģenerēt ienākumus nākotnē atkarībā no raidījumu popularitātes, tie nes ienākumus arī tuvākā nākotnē.

Lai gan pieteicēja konstatētos zaudējumus saista ar tās ieguldījumiem raidījumu veidošanā, kas tuvākā nākotnē plāno atmaksāties, Padome pamatoti pieteicējas finansiālo stāvokli ir vērtējusi konkrētajā brīdī, tādējādi pārliecinoties par pieteicējas spēju nākotnē kvalitatīvi strādāt. Kā to apliecināja pieteicējas pārstāve Padomes 2019.gada 11.decembra sēdē, programmu pieteicēja veido par saviem līdzekļiem, ir tikai sponsori un raidījumu atbalstītāji (*lietas 133.lapa*). Līdz ar to Padomes bažas par iespējamu satura ietekmēšanas risku un finansējuma neprognozējamību vērtējamas kā pamatotas.

Ievērojot minēto, secināms, ka Padome, atzīstot pieteicējas finansiālo kapacitāti par vidēju, ņēmusi vērā ne tikai pieteicējas peļņas un zaudējumu apmēru, bet arī tās finansiālo neatkarību un minētā iespējamo ietekmi un satura kvalitāti. Var piekrist, ka pieteicējas televīzijai kā salīdzinoši jaunai televīzijai var nebūt tik liela finansiālā kapacitāte salīdzinājumā ar televīzijām ar lielāku pieredzi, tomēr nav pamata pret pieteicēju šā kritērija vērtējumā attiekties labvēlīgāk nekā pret citiem pretendentiem, tas būtu vērtējams kā vienlīdzības principa pārkāpums.

[11.4] Pieteicēja pauž bažas par Padomes gala vērtējumu. Proti, pieteicējai tika piešķirti tikpat punkti, cik pretendentam (SIA "Latgales Reģionālā Televīzija"), kas līdz šim bijis tikai kā atsevišķu projektu īstenotājs un par kura spēju sniegt Konkursā norādītos pakalpojumus varētu pastāvēt pamatotas bažas.

Tiesa norāda, ka pretendentu piedāvāto programmu satura atbilstība tika vērtēta atbilstoši 12 kritērijiem, par katru kritēriju paredzot dažādu maksimālo punktu skaitu. Tiesa nekonstatē, ka Padomes locekļi, novērtējot pretendentus, būtu bijuši nekonsekventi vai kā citādi pārkāpuši vienlīdzības principu, vai pieteicēju būtu kādā veidā diskriminējuši.

[11.5] Pieteicēja izsaka bažas par vietējā izklaides žanra būtisku samazināšanos un norāda, ka izklaidējoši raidījumi ir iztrūkstošā niša starp pārējiem zemes apraidē raidošajiem kanāliem.

Atbilstoši Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 61.panta otrajai daļai Padomes kompetencē ir organizēt konkursu un noteikt kritērijus, pēc kādiem pretendenti izvērtējami brīvo televīzijas programmu vietu aizpildīšanai.

Padomei Konkursa ietvaros bija jānoskaidro, vai pretendents spēs atbilstoši Konkursa nolikumam nodrošināt sabiedrības demokrātiskās, sociālās un kultūras vajadzības un sekmēt kvalitatīva un daudzveidīga satura veidošanu, saglabāšanu un pieejamību, veidojot programmu ar informatīvi izglītojošu un izklaidējošu saturu, kas orientēts arī uz bērnu un jauniešu auditoriju un kas veicina Latvijas sabiedrības attīstību, piemēram, iedzīvotāju uzņēmību, sekmējot uzņēmējdarbību, radošumu un Latvijas kā labklājības valsts attīstību kopumā.

Līdz ar to Padomes vērtējumā noteicošais nebija pretendenta piedāvātās programmas atbilstība izklaides žanram, bet gan programmas atbilstība kopumā Konkursa nolikumā noteiktajam Konkursa mērķim un priekšmetam – sabalansēts gan informatīvi izglītojošs, gan izklaidējošs saturs, turklāt tāds,

kas orientēts arī uz bērnu un jauniešu auditoriju un kas veicina Latvijas sabiedrības attīstību.

[11.6] Attiecībā uz pieteicējas norādīto, ka pēc Konkursa attiecīgajā daļā noslēgšanās bez rezultātiem Padome izsludināja atkārtotus konkursus, kur pretendentiem izvirzītās prasības tika mainītas, tostarp izslēdzot kritēriju, ka programmai ir jābūt vērstai arī uz bērnu un jauniešu auditoriju, un nosakot principiāli citādu uzstādījumu, ka jārada arī informatīvi analītisks un pētniecisks saturs, norādāms turpmāk minētais.

Kā jau iepriekš norādīts, Padomes kompetencē ir organizēt konkursu par brīvo televīzijas programmu vietu aizpildīšanu un noteikt kritērijus pretendentu izvērtēšanai. Līdz ar to apstāklis, ka Padome pēc Konkursa daļā izbeigšanas bez rezultātiem izsludina jaunu konkursu, tajā izslēdzot vai mainot kritērijus, pats par sevi neliecina par Konkursa vai tā ietvaros izvirzīto kritēriju prettiesiskumu.

Vienlaikus norādāms, ka šīs lietas ietvaros tiesa vērtē vienīgi konkrētā Konkursa procedūru un tā rezultātā pieņemto Lēmumu, nevis atkārtoti izsludinātos konkursus.

[12] Apkopojot visu iepriekš minēto, tiesa kopumā piekrīt Lēmumā secinātajam, ka pieteicējas televīzijas programmas satura koncepcija un tās atbilstība tematikai "Latvijas sabiedrības ilgtspējas stiprināšana" ir tikai daļēja. Koncepcija kopumā nav paredzēta bērnu un jauniešu auditorijai, tā nerada pārliecību par spēcīgas, izglītojošas un uz Latvijas sabiedrības attīstību orientētas programmas izveidi, kā arī nerada pārliecību, ka tiks sasniegti sabiedrības ilgtspējas stiprināšanas mērķi. Konstatēts pamatots risks, ka izklaides saturs dominē pār informatīvo un izglītojošo saturu.

No Lēmuma izriet skaidrs Padomes vērtējums par pieteicējas atbilstību katram no noteiktajiem kritērijiem, tostarp norādot apsvērumus, kādēļ piedāvājums ir tikai daļēji atbilstošs noteiktajam kritērijam. Līdz ar to nav konstatējams patvaļas aizlieguma principa pārkāpums.

Tiesa, izvērtējot Lēmuma attiecīgajā daļā tiesiskumu, nekonstatē, ka tajā izdarītie secinājumi būtu aizspriedumaini vai, ka tā pieņemšanā pieļauta ieinteresētība vai citāda neobjektivitāte tieši pret pieteicēju. Tiesa secina, ka Konkurss norisinājies atklātā, pārredzamā, taisnīgā, efektīvā, vienlīdzību un konkurenci nodrošinošā un nediskriminējošā procedūrā, kas atbilst Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma noteikumiem. Ievērots procesuālā taisnīguma princips. Tiesa atzīst, ka Padome ir rīkojusies savas rīcības brīvības ietvaros un nav pārkāpusi tās robežas.

[13] Vienlaikus tiesa no lietas materiāliem gūst apstiprinājumu, ka Padomes pieņemtais lēmums Konkursu attiecīgajā daļā izbeigt bez rezultātiem ir bijis pamatots.

Saskaņā ar Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 61.panta otro daļu Padomei pēc programmas veidotāja izraudzīšanās ir pienākums katru gadu, apspriežoties ar Padomes konsultatīvo padomi, izvērtēt, vai bezmaksas zemes apraidē izplatītā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa programma atbilst minētā panta un Konkursa nolikuma nosacījumiem. Līdz ar to, kā to pamatoti Padome norādījusi tiesai iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos, tai ir jāgūst pilnīga pārliecība, ka elektroniskais plašsaziņas līdzeklis, kurš ar televīzijas programmu piedalās konkursā, vislabāk spēs nodrošināt Konkursa nolikuma 1.3. un 3.1.3.apakšpunktā noteiktā mērķa sasniegšanu – pilnvērtīgi nodrošinās sabiedrības demokrātiskās, sociālās un kultūras vajadzības un sekmēs kvalitatīva un daudzveidīga satura veidošanu, saglabāšanu un pieejamību, veidojot programmu ar informatīvi izglītojošu un izklaidējošu saturu, kas orientēts arī uz bērnu un jauniešu auditoriju un kas veicina Latvijas sabiedrības attīstību, piemēram, iedzīvotāju uzņēmību, sekmējot uzņēmējdarbību, radošumu, un Latvijas kā labklājības valsts attīstību kopumā.

Kā izriet no lietas materiāliem (*lietas 38.–39., 48.–49., 58.–59.lapa*), visi Padomes locekļi individuālās vērtēšanas lapā pieteicējai piešķīruši kopsummā punktu skaitu, kas ir mazāks nekā puse no maksimāli iespējamajiem 100 punktiem (48 punkti, 49 punkti, 41 punkts). Minētais liecina, ka nevienam no Padomes locekļiem nav radusies pietiekama pārliecība par pieteicējas iesniegtā piedāvājuma atbilstību Konkursa mērķim un izvirzītajiem kritērijiem.

Pastāvot iepriekš minētajiem apstākļiem, kā arī tam, ka arī SIA "Latgales Reģionālā Televīzija" vērtējumā nesaņēma vismaz pusi no maksimāli iespējamajiem 100 punktiem, tiesa atzīst, ka Padome pamatoti nevarēja konstatēt, ka pieteicēja vai SIA "Latgales Reģionālā Televīzija" vislabāk spēs nodrošināt Konkursa nolikuma 1.3. un 3.1.3.apakšpunktā noteiktā mērķa sasniegšanu.

Konkursa nolikuma 6.6.apakšpunkts noteic, ka Padome var pieņemt lēmumu izbeigt Konkursu bez rezultātiem pilnībā vai tā daļā un lemt par atkārtota konkursa izsludināšanu. Tādējādi tiesa atzīst, ka, pastāvot iepriekš konstatētajiem apstākļiem, Padomei bija tiesības Konkursu attiecīgajā daļā izbeigt.

[14] Apkopojot visu iepriekš minēto, tiesa secina, ka Lēmums ir pamatots un tiesisks un nav pamata tā atcelšanai, savukārt pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

[15] Atbilstoši administratīvo tiesu judikatūrai, kas veidojusies, ievērojot arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksi, tiesai ir pienākums argumentēt spriedumus, bet tā nav saprotama kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa. Tikai tad, ja tiesa nav analizējusi kādu būtisku vai izšķirošu argumentu, ir konstatējams pārkāpums. Tas, cik daudz spriedums ir jāargumentē, atkarīgs no lietas apstākļiem (*Senāta 2006.gada 12.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-280/2006 8.punkts, 2011.gada 22.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-311/2011 20.punkts*).

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu, 289.–291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt SIA "Riga Pictures Company" pieteikumu par Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes 2019.gada 12.decembra lēmuma Nr.231 atcelšanu daļā, ar kuru nolemts konkursu par programmas veidošanu, nodrošinot Latvijas sabiedrības ilgtspējas stiprināšanu, izbeigt bez rezultātiem un lemt par atkārtota konkursa izsludināšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese M. Miķelsone